

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Admisiunile tipografiei arhiepiscopale Sibiului, strada Măcelariilor 47

Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelariilor Nr. 80.

Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr. pentru
fiere publicare.

Prenumerări nouă la „Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerări se trimit mai cu înlesnire pelângă asigurări postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceta.

Se atrage atenția on. domni abonați, al căror abonament se sfârșesc cu ultima Decembrie 1883, și înoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie expeditura silită a sista, sau a întârdia cu expedierea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în expediție se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Lupta pentru limbă în senatul imperial austriac.

(Încheere.)

Discuția asupra cestiunii de limbă s'a desvoltat în cele din urmă în proporții și peripetii atât de mari, încât angustimea spațiului, de care dispunem, nu ne eartă a mai urmări pas de pas toate evoluțiunile oratorice. De altmintera desbaterea ulterioară n'a produs argumente noi, necunoscute, iar diatribele personale nu contribue la lămurirea causei. De aceea vom atinge pe scurt că și în stadiul ultim al discuției, partidele și-au apărat consecut punctul lor de vedere. Germanii au continuat să dovedească că ei sunt chimați și elementul directiv în viața publică și a intăriri statului caracterul lor național. Din discursurile acestor deputați se vede dorerea, ciudă și necasul pentru pierderea hegemoniei și neastemperul de a veni earăși la cîrmă. Acest neastemper reu ascuns a fost ilustrat în mod și mai drastic din partea deputaților autonomiști, cari au luat cuvîntul după Dr. Rieger. Autonomiștii au accentuat consecut caracterul poliglot al statului austriac, un adevăr care se poate aplica *mutatis mutandis* și la statul Ungariei, pentru că nici Austria, nici Ungaria după firea și antecedentele istorice nu pot fi decât state poliglote, ori că s'ar svîrcoli doctrinarii moderni pentru a ne dovedi contrariul.

Cu multă verba și cu un succes recunoscut chiar și de adversarii centraliști germani s'a accentuat natura poliglotă a monarhiei austriace din partea deputatului cehic Dr. Gregr, capul partidei cehice june. El le-a cedat nemților centraliști sau mai bine dicând partidei constituționale germane tezul cum se cade și cuvintele lui au lăsat o impresiune adâncă în senatul imperial. Dăm în estras interesantul și energetic discurs al acestui deputat.

Dr. Gregr: Nu me voi demite în explicații asupra competenții factorilor legislativi cu privire la legea de față. Eu sunt autonomist și mă învoiesc cu toate că s'au dis în direcția aceasta. Partida constituțională intr-un lung sir de ani, cât s'a aflat la cîrmă, având în mâna puterea și stăpânirea, nu s'a gândit să prefacă trup și sângere articul 19 al legilor fundamentale de stat prin o lege asupra limbii. Este și explicabil, ca o partidă care se află la cîrmă, să-si interpreteze și să practiceze art. 19 după placul seu; dar cu atât mai adânc simțiau pe atunci popoarele negermane ale Austriei trebuie imperativ pentru o lege dreaptă în privința limbii, trebuie de a pune naționalitatea și limba sub scutul unei legi drepte. Fîresce nu e lucru ușor a stabili o lege asupra limbii, care să mulțumească pe toti. Cu toate acestea eu am convicția, că se află bărbați, cari sunt chemați să aducă o asemenea lege, bărbați, cari sunt scutiți de acel prejudecăt nefericit, că în Austria există unele națiuni predeterminate a domini, iar altele a fi slave.

Un guvern curat de partidă nu este în stare să aducă o lege asupra limbii, care să satisfacă pe toti, pentru că un asemenea guvern este prea susținută influențele partidei sale și trebuie să ve spun cu mirare, impede și respicăt, că sunt foarte surprins vîdend că o partidă, care la ori ce ocasiune impună fără curmare guvernului, să protegează naționalitățile negermane în societatea naționalității germane, că este partajat față cu Germania, că o astfel de partidă se apropiu tocmai de acest guvern, după ce l'a divulgat în lumea largă de guvern cehic, cu dorința ca tocmai acest guvern să emite o lege pentru scutirea limbii și naționalității germane. (Ilaritate în dreapta). Trebuie să ve mărturisesc, că eu, din punctul meu de vedere național, n'ăști atrăbuți guvernul actual atâtă incredere cu privire la cauza mea națională. (Strigări din dreapta: Foarte bine!). Dar dv. aveți într-adevăr drept să ve încredeți în guvern actual, pentru că în lunga serie de ministerii căte s'au succedat dela 1861 abia să aflat un guvern care să fi făcut

atâtate servicii bune limbii și naționalității germane câte a făcut guvernul actual. (Risete în stânga). Vă voi dovedi aceasta afirmație. Închipuitive un guvern că se poate mai german, din parte mi fie sub presidiul reuniunii scolare (Schulverein), de exemplu sub presidiul dlui Schönerer — un guvern mai german abia cred că ve veți putea cugeta — credeți Dvoastră, că sub un astfel de guvern un bărbat, care a stat viața întreagă în fruntea misiunii noastre naționale, ar fi putut pronunța cuvenitul, că ori ce om cult trebuie să scie nemțesc? Credeți Dvoastră, că sub un astfel de guvern german ar fi emanat cunoscutul emis despre esamene la universitatea boemă? Credeți Dvoastră, că sub un atare guvern, deputații de naționalitate cehică ar fi votat pentru §. 17 din novela scolară (foarte bine! din dreapta), prin care să recunoască limbă germană în scoalele civile ale Bohemiei ca limbă preferată și terei? Dacă mai poftiți exemple, scoateți din buzunarul o notă de „bancă sau de stat” și veți vedea, că sub guvernul actual toate celelalte limbi ale imperiului, afară de cea germană și maghiară, sunt sterse de pe notele de bancă — un merit acesta pentru dnul ministru de finanțe unguresc Slavy.

Profesorii germani dela universitatea din Praga au refuzat a primi un script al colegilor lor cehici, pentru cuvîntul că nu pricep idioul, în care era compus acest script. La gravamenul profesorilor cehi ministerul a decis, că acestora le este permis a trimite colegilor germani scripte cehice, acestea însă trebuie înaintate mai întâi la locotenentă pentru a fi traduse. Nu este aceasta o recunoaștere și o preferire a limbii germane chiar și în Bohemia? Am amintit toate acestea pentru a respinge imputările ce s'au aruncat ieri și astăzi guvernului dicinduise, că teritoriul limbii germane se largesc din ce în ce mai tare. Dl Tomesciu ne a amintit, că într-un timp s'au respădit gramaticile rusești prin Bohemia. Acest lucru s'a întâmplat sub guvernul partidei liberale constituționale și aceasta memorabilă aparență nu a fost decât consecuență asuprizei ce o suferează pe atunci naționalitatea cehică. Este meritul guvernului actual că aceste gramatici au dispărut astăzi din populația germană. (Arătând pre banca ministerială): Dl ministrul president îmi suride în mod amabil. Vedeți mele politice și naționale însă diferesc de ale esenției sale, a dlui ministru pres., atât de mult încât n'ăști nădejde să figurez vreodată printre mețiorii politici ai partidei sale. (Ilaritate viuă). Este însă o neagră ingratitudine, domnilor din stânga, că dv. n'ăști primit încă mai demult pe dl ministru pre-

FOITA.

O di perdută

de

Michail Demetrescu.

— Note dela Lacu Sărat. —

La băi la Lacu-Sărat
Toată zestră mi-am tocăt.
(Referul unui cîntec).

I.

Pe vremea turcului, balta ce se numește Lacu-Sărat, situată cale de cinci kilometri de orașul Brăila, servia bașibuzucilor și ienicerilor de scăldătoare, atât pentru deneșii că și pentru acei din caii lor, cari erau pătimăși de vre-o boală de piete. Si, lucru minunat! după un scurt sir de scăldături ei eșau sănătoși din acel loc bine-cuvîntat, care ca un nou Bitezda din Ierusalim, avea aproape același dar de tămăduire.

Chiar până mai acum doi trei ani, în balta de care ne este vorba, și vîrâu ciobanii oile cele pline de râie, și ca și caii ienicerilor și ai bașibuzucilor, după câteva băi luate acolo, eșau înșdrăvenite, adecă cu piele curată de ori ce afecțiune morbidă, regenerate cu deshvîrsire.

Aceste fapte, purtate din gură în gură, dela ciobani la țărani, și dela țărani la târgovetii brăileni, ajunseră într'o bună dimineață până la urechile iscădoitoare ale unui doctor hătrău — dacă nu me înșel — care se puse pe lucru, și puțin după aceea, vîndurăm ieșind ca ciupercile, pe una din coastele bălti, o sumă buniciă de barace, căscioare, case și căsoie, și în cele din urmă cărcime... Martie din post nu lipsesc... dic: cărcime, beuturi și ospetării.

Acum Lacul Sărat are o reputație bine statornică, dacă nu în afară din țeară, cel puțin în mai tot regatul unde se vorbesc românesce.

II.

Cu toate acestea de și situat în apropiere de orașul Brăila; de și mai în toate dilele de vară nu audiam dela cei cu care me întîlneam decât între bări și răspunsuri de felul acestora:

- De unde vii?
- Dela lac.
- Unde te duci?
- La lac.
- Ce faci în vara asta?
- Băi la lac.
- Cine i domnul?
- Un strein care a venit la lac.

De și nu făceam un pas în stradă fără să nu me isbesc piept în piept cu vr'un târgovet din Ia-

lomița, cu vr'un boier craiovan sau cu vr'un inalt slujbaș bucureștean, al căror convorbire nu era alta decât minunile ce făcea asupra pătimășilor această apă turbure, sărată și nomoloasă; în fine, de și pe fiecare oară nu audiam alt strigăt pe strada Bucureștilor decât unul singur, ascuțit, plângător și strident, — strigătul cornului vînătoresc dela cele cinci omnibusuri ce fac cursa până la Lacul-Sărat; ei bine! cu toate aceste sgomote care reușeau a-i da dilnic o importanță din ce în ce crescînd, totuși eu brăilean născut-crescut, și cu urechile și vîdul dea-pururea în contact cu aceste vuete asurătoare, eu nu-l vîdusem nici odată și prin urmare eram strein în Ierusalim — dacă imi este ertat să me servesc de o locuție evangelică eșită din întrebuițare.

Să fi fost lipsă de curiositate din partea mea?... Încăpetânare?... Îndărătnicie?... Numișile cum ve va placea. Eu unul, ve spun curat că le cufund pe toate în aceeași clădire, și ceea-ce sciu este că me lăsam greu, și nu-mi venea să me hotăresc a merge la lac... și pace!

Dar într-o di, uritul sau monotonia vieții dela oraș și dorința de a face o mică variație în unisonul puțin armonios al traiului meu, avu atâtă înriuiri asupra voinței mele, încât reușii să-mi biruiesc și impasibilitatea și încăpătinarea și îndărătnicia.

sident între sfintii dvoastre naționali. (ilaritate sgomatoasă.)

S'a făcut indicare la Ungaria. Însuși propunătorul a spus, că celelalte naționalități din Ungaria sunt numai tolerate. Mulțumesc pentru grățioasa perspectivă ce ni se dă, ca în cele din urmă și naționalitatea noastră (boemă) să fie tolerată în Austria. (Foarte bine! și aplause din dreapta.) Dar dacă togma e să facem o paralelă între Cis și Transilvania ve rog să nu asemănați națiuni vechi, puternice, glorioase, cari în decursul veacurilor au format state independente și suverane, cum au fost de exemplu națiunea polonă, boemă, în parte și cea slovenă, — cu astfel de fragmente de popoare, cari nici odată nu au format state independente, cum sunt de exemplu Slovacii din nordul Ungariei sau Germanii din Sepus. Dacă tocmai vreți să faceți o paralelă între țările Coroanei ungurești și între Cislaitania, atunci ar fi lucru mai firesc, dacă ati compara de o parte Ungaria și Croația și de altă parte Boemia, Galitia și Austria; pentru că în Croația limba oficială e exclusiv cea croată și legile trebuie trimise dietei croate în originalul croat. Ve remintesc intențările din timpul mai nou, conflictele pentru pajuri. Dacă noi în Boemia ne-am entuziasmat pentru asemenea lucruri, am avut mai mult de lucru. (ilaritate în dreapta). Minoritatea afirmă, că Germanii nu sunt scutiți, că sunt asupriți și de aceea trebuie să aducem o lege în privința limbii (de stat). Aceasta este o gravă învinuire. Dar adusă minoritatea și dovedi? Ba, pentru că n'a putut să aducă. (Aplause în dreapta). Unica dovadă e înființarea Universității cehice. Să fie vre-o nedreptate când li se lasă Germanilor vechea Universitate întogmită cu luce și când pelângă ea se înfințează o universitate boemă sirmană?

Primirea propunerii lui Wurmbrand ar provoca o nelinișcire din cele mai mari și o inversunare la toate celelalte naționalități negermane, și ar consolida ideea pentru o grupare independentă a naționalităților. Eu respectez națiunea germană cea mare, ea și-a construit un templu de glorie, sublim și înalt. Dar ce au contribuit la acest edificiu Germanii din Bucovina? (Aplause și ilaritate în dreapta). Când Germanii din Austria vorbesc mereu de cultura lor cea înaltă și de conaționalii lor din imperiu, aceasta mi se pare tccmai aşa ca și când nescre rudenii săraci ar vorbi cu fală despre unchiul lor cel bogat. (Aplause VII în dreapta). Proclamarea limbii germane ca limbă de stat ar avea drept consecuență decretarea inferiorității pentru celelalte naționalități și germanisarea inevitabilă. Minoritatea nu voiesce a mărturisi acest lucru și de aceea ea nu a fost în stare să ne dea o definiție despre limba de stat. Nu vreți adeca să numiți fiul cu numele cel adevărat și de aceea ati înbrăcat lucrul într-o națiune nefinibilă. Limbă de stat se dice și germanisare înseamnă.

Ură și discordie veți semena dv. între popoarele Austriei, veți declara lupta națională în permanență, veți paraliza puterea statului, dar nu veți succede a despăia popoarele de limba lor maternă. (Aplause VII în dreapta). Austria a fost numită „edificiu pompos”, aceasta e adevărat; dar acest edificiu pompos e compus din petri pătrate uriașe, acestea sunt popoarele imperiului și cimentul care ține aceste

petri închegate este conștiința popoarelor, că și vor afla aici scutința pentru naționalitatea și limba lor.

Propunerea lui Wurmbrand are să fie berbecele, cu care vreți să spărați lanțul de fer al majoritatii, Dv. sciți, că nu veți amâga cu instrumentul de musică liberal pe domnii din Tirol și Vorarlberg și de acea ve refugiați la fluerul național. (ilaritate mare în dreapta). Ati crezut că prin aceasta ve veți procura cel puțin un mijloc de agitație pentru alegeri, ati intenționat să drobarea contrarilor politici și redobândirea hegemoniei, (Aplause viitoare în dreapta), dar pe calea aceasta nu veți ajunge la țintă. Ati pierdut stăpânirea, pentru că v-ați făcut necredincioși causei libertății. Vați constitui odinioară ca partidă liberală, ati păsat pe arena publică ca bărbati ai progresului și constituționalismului adevărat dar în ce mod ati justificat incredere populației? Nați fixat dv. drepturile politice după coala de dare și după arborul genealogic? Nu este sufragiul universal primul paragraf în ori care cathechism liberal? Si cum stăm cu legea de reuniri și de intruniri? Si calea național economică ce ati bătuto dvoastră, nu este ea udată de lacrimile veduvelor și ale orfanilor, cari în timpul avântului național economic și-au pierdut toată averea? (Aplause VII în dreapta). Dvoastră ati adus libertatea drept prinos pe altariul stăpânirei și astfel ati pierdut toate: libertatea și stăpânirea. (Aplause VII în dreapta.) Dar ati pierdut și dreptul de a mai stimări partida dreaptă de retrogradă; ati pierdut mai departe dreptul de a mai lăsa asupra dvoastră în viitor rolă directivă și conducerea elementelor (adevărat) liberale din Austria. (Aplaus indelungat în dreapta). Principiul național, care ne învață a iubi pe un popor, fără de a uria pe altul, principiul național, care stăruște pentru libertatea poporului seu, fără de a face din alte popoare sclavi, — aceasta este ideea de stat a imperiului austriac și fiind că propunerea lui Wurmbrand nu cuprinde o asemenea idee, pentru că această propunere nu ne aduce pacea și salutea imperiului, ci numai lupte vecinice și asupriri reciproce — eu nu pot să o primesc. (Aplause frenetică în dreapta.)

Revista politică.

Sibiu, 23 Ianuarie 1884.

De vre-o trei dile proiectul pentru căsătoria dintre creștini și evrei este obiectul de discuție în parlamentul Ungariei. Partidele toate sunt întruite într-o constata necesitatea acestui proiect, sau a unui asemenea acestuia, care se servească de prolog introducerii căsătoriei civile. Prin aceasta s-ar da un puternic avânt amalgamării și epilogul ar fi maghiarisarea diverselor naționalități.

Ori căt de dulce e acest vis de aur al celor ce domnesc astăzi prin presă situatia în Ungaria, el tot nu poate opri pre oameni dela manifestarea părericilor. În dieta din Pesta opoziția aruncă în fața ministrului president grele învinuri de cărcarea parlamentarismului, pre de altă parte Istóczy et Comp. se bucură vădend că crește numărul celor ce văd mare pericol în preponderanța la care au ajuns jidancii în chiverniseala statului nostru.

Dispozițiunile estraordinare ale cabinetului din Viena pentru susținerea linistei și siguranța publică, au dat Vienesilor linistea de care iau fost lipsit omoarile din dilele din urmă. Toate diarele sunt în-

sferșituri prin a me hotărî într-un chip nestremurat pentru preumblare.

III.

Trei mijloace sunt spre a te transporta la Lac: apostoleasca, trăsura și omnibusul.

Mijlocul dintâi nu mi se pără practic, fiind că a merge cu piciorul cale de cinci kilometri, pe când soarele e aproape de sfertul călătoriei sale, este mai mult de căt o pedeapsă: este un supliciu; asta va se dică a ajunge la ținta ce îți-ai propus, prăjit, acoperit de praf și sădrobit de osteneală. Mijlocul deal doilea, adeca transportul cu trăsura, mar fi costat cam scump, și îmi venea cu greu a deschide sforile punguilei mele spre ai împușina numărul francilor cu cinci, și aceasta numai pentru transport, precum ar fi făcut unul din acei bogătași cărora nu li e milă de ban când îl cheltuesc, precum nu are îndurare și compătimire de sudoarea și suspinele adâncite ale serbanului, de pe a căruia spina dacă nu'l smulgă cel puțin il culege. Deosebirea nu este mare; în termeni ciocoești, verbul smulgere și verbul culegere sunt sinonime cu răpi, răpire, ... Mijlocul deal treilea, adeca omnibusul, îmi pără cel mai puțin costisitor, și prin urmare cel mai potrivit cu greutatea mea finanică.

Me hotărăiu deci, să me incutiez în șandra-maoa mai sus pomenită, și într-o Dumineacă diminea-

credințate că guvernul se va folosi de mijloacele esențiale numai cât timp va domni esențiala stare de lucruri care le a provocat.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Roman“.

Concertul lui George Dima în Caransebeș.
Dle Redactor! La nimic poate nu s'a făcut atât abus ca în artă, atât la alte națiuni cât și la noi, fiind că legile ei sunt mai laxe și adevărații ei înțelegători puțini. Scoli, odată în splendoare astăzi sunt dovedite de false și autori cu renume au intrat la întuneric. Așa se perândă gusturile, așa se schimbă și se desvoală arta, după modul de cugetare a generațiunilor. Astăzi, când lumea a devenit realistă și când ideea de naționalitate a prins rădăcini, realistă și națională s'a făcut arta. Artă astăzi a abdiș de ideale, ea decopiază lucrurile obiectiv, și partea subiectivă a autorului lumea cere se fie națională.

Omul în decursul vieții sale, începe a vedea mai întîiu părțile ideale a lucrurilor și numai după multe experiențe le desbracă de idealismul lor și le recunoasce partea adevărată, partea reală. Prin acest proces trece individul în gusturile și vederile sale și prin același proces națiunile și lumea chiar.

Mai bine se vede aceasta în dezvoltarea artelelor. Până în secolul nostru toate artele au zugrăvit ideale, pre care le-a imbrăcat în forme, în taine asemenea ideale, în limbagiu retoric; minciinoase au fost idealele și minciinoase hainele artei. Si fiind că idealul căutat de atâtea sute de ani prin toate artele încă nu le-a aflat nimenea, și fiind că retorica subiectivă a fost lipsită de ori ce veritate obiectivă, e natural că în toate artele, partea cea mai mare a creațiunilor au fost caricaturi. De aci provine că cele mai multe lucrări artistice rele s-au ivit în școală clasică și romantică. Școala realistă, carea pentru a fi înțeleasă, cere un grad înalt de emancipare, are mai puține lucrări rele, ba putem să dice că nici una, fiind că atunci când o lucrare artistică e reală, rea nu mai poate fi.

Pre calea realistă au plecat toate artele plastice și literatura frumoasă, și în dilele noastre și muzica. Partea obiectivă a muzicii și a ori-cărei arte, astăzi e realistă, iar idea domnitoare de naționalitate, cuprinde în artă partea subiectivă a autorului. Fără aceste 2 calități, nici o creație artistică nu se mai consideră astăzi de o lucrare bună, serioasă și adevărată.

La noi la români de artele plastice nu poate fi vorbă, fiind că puținele încercări ce le avem sunt rezultatele școalelor străine. În literatura frumoasă însă „Converbirile literare“ au făcut deja primul pas, ele au introdus deja partea națională în artă scrierii, nu au introdus însă partea principală adeca partea realistă. Sigur Slavici în Novele sale intrunesc în oare care măsură ambe recerințele artei, după cum se înțelege ea astăzi, și toti ceilalți Luministi se îndstulesc a pune în lucrările lor numai subiectivitatea lor națională. Măș abate dela scopul meu dacă aș desfașura aceasta mai pe larg. În muzică, noi avem puține lucrări adevărat originale, puțini autori muzicali, pre care ii avem, sunt puțin imbrățișați; și încă cu atât mai puțin cu cât lucrările lor sunt de o valoare mai reală, așa se întemplat aceasta la noi și în literatura frumoasă, fiind că

neața eșii în strada Bucureștilor ca să-mi găseasc un loc. Un omnibus se află acolo gata de plecare. 'Mi plătiu? locul, și me vîriu în el... Ușa lui se închise. Cornul din mâna conductorului suflă pentru numai țiu minte a cătea oară Un mână băete! isbuțni din pieptul cel țeapă al cornistului, și... șandra-maoa porni, mai întîiu încet, încet, domol ear apoi, în treapătul cadențat al celor patru cai slabii și lihniți de foame.

IV.
Me uitai înprejurul meu spre a vedea tovarășii în mijlocul căroră mă găseam. — Eram 12 la număr. — Toate locurile fiind ocupate, ve puteți lesne închipui căldura ce indură, cu toate că deschiserafem ferestruicele omnibusului, în speranță măguitoare de a ne răcori.

Nimic nu era vrednic de însemnat printre lumea din omnibus: figuri de negustori bulgari cu ceafa roșie și groasă, de fice ale neamului Izraelitesc miroșând a ceapă și usturoi — condimentul tradițional, — și de trei sau patru creștini de ai noștri.

Printre acești din urmă onorabili, doi mai cu seamă: un boer și o cucoană.

Cucoana, se vedea că de colo că era din vrătăcășor dela poalele munților Carpați. O puteai recunoaște de pe vorbă și de pe imbrăcămintea sa pretențioasă și de rău gust: — purta o pălărie

Chases le naturel
Il rivient au galop.

Deci după o lungă confuțuire cu mine insumi, confuțuire în care pusei în cumpăna pe de o parte folosale morale și fisice ce aș trage întreprindând o preumblare până la locul cu pricina, ear pe de altă parte suferințele simțitoare, ce aș pricinui costelivei mele pungi, rezitai la început, dar la urma urmei

gustul publicului nostru e ruinat și dus pre căi rele de autorii de profesiune, cari l'au hrănit până acum. O literatură cum se cade și o muzică serioasă va pătrunde cu greu în publicul nostru, și popularisarea lor cere timp indelungat și o voință de fier dela autori.

Aceste reflecții și le a făcut publicul de aici, când Duminecă după bobotează a avut ocazie a asculta concertul iubitului nostru artist G. Dima.

Programa executată de dl Dima și de ceilalți domni concertanți, după cum se vede, e compusă tot din lucrări de o valoare reală, nici o piesă privată de reclam nu se va vedea în această programă. Si cu adevărată mulțumire națională a constatat publicul nostru că dl Dima a executat acest program greu că se poate de perfect din toate punctele de vedere, dovedă aplausele frenetice. Dl Dima dispune de voce bas plină de melodiă, și pare că anume creată pentru a exprima sentimente adânci sentimente serioase. Dl Dima pre largă vocea dsale posede o inimă de artist, care se vede din fie care ton, nici o nuansare nu e rece în cântarea dsale, pretutindenea simțemantul e de față, un simțemant puternic și adevărat, care te răpesce cu sine, ce se mai dic de scoala dsale, și de îndemnarea cu care manuază melodia? se vede îndată că dl Dima a făcut studii serioase și mai mult se vede încă că studiile și le a făcut în singura scoala adevărată, în scoala realistă germană perfecționată de Wagner, se vede aceasta din ideile dlui Dima, din gusturile și execuția sa.

Pășirea sigură, modestă și serioasă, lipsită de ori ce mișcare diletantă de reclam, căstigă totdeauna parteua serioasă a publicului pentru dnul Dima.

Cu o deosebită artă și cu mare succes a cântat dnul Dima balada lui Loewe: „Archibald Douglas“, o piesă adevărată artistică; și „Grenadiera“ de Schumann, aceasta din urmă a încheiat concertul și a făcut coroana lui.

A mai cântat dl Dima piesa: *Der Mönch zu Pisa* de Loewe și două cântece compuse de dlui: „Stelele“, cântec popular; și „La un ferm cumplit selbatic“ cuvinte traduse din limba germană.

Afără de aceste în un „Terzett“ din opera Don Juan de Mozart, a cântat dnul Dima cu multă artă și succes rolă lui Conthur, a statuie; într-o adevărată cântecul dsale serios, serbătoresc și mișcător a stirnit fiori în vinele publicului. Rola lui Don Juan, a cântat o simpatie noastră baritonist dl Nicolae Popovici, coleg de studii a dlui Dima, pre carel cunoasce și publicul din Sibiu și Brașov din concertele dsale de acum și anul. Dl Popovici e elevul aceleiași scoli, și putem dice fără sfială, că face onoare scoalei din Lipsca.

Rola lui Leporello a cântat o conducătorul corului german de aici dl Felsmann, ear acompanierea la piano a tuturor pieselor din concert, cu o adevărată îndemnare de artist, a executat-o dl judecătă de tribunalul de aici Scherf.

Dl Popovici a cântat încă două compozitii de a dlui Dima; „Mizul noptii“ cântec popor și „Eu simt a Ta suflare“, și „Aus Dichterliebe“ de Schumann, ca totdeauna dl Popovici a dat dovedi de rarul seu talent, de scoala făcută și de rarul ton ce posede.

Un membru al capetei militare din loc dnul Pittauer, a cântat în Violoncello, două piese: „Concert für Violoncello“ de Romberg și „Nocturno

für Pianoforte und Violoncello“ de Jensen; ambele bine execuțiate.

După concert, publicul mai ales de aici a aranjat o mică petrecere cu joc în onoarea dlui Dima, care a fost foarte animată.

În timpul scurt de o săptămână cătă a petrecut iubitorul nostru componist în mijlocul nostru, publicul intelligent de aici i-a dat dovedi de simpatia sa, aranjând mai multe conveniri în onoarea dsale. Un deosebit interes au avut disputele estetice generale despre artă din cari am văzut că dl Dima are și erudiție în materie de estetică și că prin urmare e sigur pre calea ce o urmează în compoziția dsale.

Am observat din compozitiiile dlui Dima și părările dlui estetice, că a urmat un proces cu totul contrar celui urmat în literatura frumoasă din convorbirile literare.

Convorbirile s-au pus în scriere pre basă națională adevărată poporă fiindcă insușirile sufletești naționale, numai în popor sunt nefalsificate, pre aceasta ca într-o parte, lipsesc însă autorilor delor convorbiri obiectivitatea adevărată partea reală a artei; fondul scrierilor din convorbiri încă e tot cel romantic, deși estetica modernă a trecut la ordinea dilei preste această direcție fantastă și fără trup real.

Dl Dima după înțelegerea noastră a făcut din contră. Cultivat artistice în scoala modernă realistă din Germania, d-lui a introdus cu deosebit talent, partea reală, adevărată fondul real al artei moderne, în compozitiiile dsale.

Aceasta se vede de acolo că nici un ton din o compozitie a dsale nu e fantă, fie care exprimă o idee și sub fie care zace o mișcare sufletească puternică; dlui a sciat dramatiza muzica și a reproduce prin armonie sentimente reale. În aceasta direcție a dus-o departe și avem mult de așteptat. Stănd însă pe această basă, numai dl Dima va ajunge un mare muzică, internațional, deși aici terenul e vast și ocupat și prin urmare e greu a escela și tot odată a fi original. Nu cu aceeași sirguință a cercat dl Dima a se aprofunda în cântecele noastre populare, ca să și o prefacă în sânge, și în compozitiiile dsale poți observa la tot pasul că partea subiectivă a cântecelelor dsale e românească poporă. Adevărat că e ușor a constata aceasta, și greu a înțelege. E de lipsă să se culeagă cântecele populare, pentru a putea fi studiate și mijloace nu sunt. Aici ar fi datoria Asociației Transilvane, sau a Academiei să-și pună mâna, căci altfel vor trece sute de ani și noi am rămas aceeași. Cu deosebită placere am aflat aplecarea dlui Dima către cântecul poporă, din cântecele populare compuse de dsă și din mărturisirile dsale. Așteptăm și în această privință mult dela dl Dima și dorim că că mai curând să-l revedem.

Sylvio.

Varietăți.

* (Provocare), „Furnica“ cassa de economii societate pe acțiuni în Făgăraș. În sensul §-lui 6 din statut, acționarii societății sunt prin aceasta provocăți a solvi rata a IV-a fixată cu 20 fl. v. a. la cassa societății noastre, sau la institutul de credit și de economii „Albina“ în Sibiu, ori la filiala acesteia în Brașov, cel mult în timp de 3 luni dela datul acestei provocări.

Făgăraș în 1 Februarie n. 1884.

Direcție.

* (Teatrul național din București) nici în anul acesta nu intră pe calea ce duce la îndeplinirea misiunii sale. Aceste teatru are un comitet, în frunte cu un director general, care ar avea să-l conduce, însă în realitate nu poate; căci — dacă misiunea teatrului național este mai cu seamă de a face cunoscute publicului cele mai frumoase producții ale literaturii dramatice române și străine, preotii artei cer să se susțină din produsul muncei lor. Comitetul alege și admite piesele, însă comisiunea financiară a „artștilor“, care are un vot consultativ în sinul comitetului, face dificultăți și piesele recomandate de comitet remân nejucate, căci „artștilor“ vor să joace piese care aduc venit sigur. Astfel și în stagionele actuale s-au jucat mai ales feerie, operete și piese spectaculoase, căci numai la aceste se adună lume. Pentru ce numai la aceste? Pentru că trupa e slabă și nu e îndemnătică de a reprezenta piese de valoare mai înaltă.... Se anunță tocmai acum, că direcția a primit și pus în repetiție: „Şahăr Mahăr“, revistă în 4 tablouri de dl D. R. Rosetti, aceasta se va reprezenta la 15/27 l. c. Opera italiană va juca în cîrind „Haiducul“, muzică străină pe cuvinte româneschi. Joi în 12/24 l. c. s'a reprezentat pentru prima oară „Grandomania“, comedie originală în 3 acte, de dl Sava N. Soimescu; această piesă, precum și aceea a dlor Diiliu Zamfirescu și Velescu, intitulată „Preă târziu“, a fost aprobată de comitet a se juca, în urma concursului pentru cea mai bună comedie, concurs publicat an.

(Reclama.) Atragem atenția asupra inseratului „A. Fraiss în Viena“ publicat în numărul nostru de astăzi.

(Mijloc de cură.) Tuturor căi sufer de epilepsie, convulsii (sgârciuri) și de nervi le putem recomanda un metod renunțat în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinice, așa dicând minimul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobândi sănătatea, deși au desparte deja de a mai rea. În casă dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor afla locuință linisită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din istor sigur, prepărurile capitalei universale Paris sunt relativ foarte eficiente. Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat al boalei. Trebuie să mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 1 Februarie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	121.65	121.75
Renta de aur ung. de 4%	89.90	89.55
Renta de aur austriacă	100.45	100.25
Împrumutul drumurilor de fer ung.	140.30	140.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	93.75	93.50
II emisiune de obligații de stat dela drumul de fer oriental ung.	116.50	116.75
Obligații uni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	98.80	98.75
Obligații uni. cu clausula de sortire	99.75	99.50
Obligații uni. urbane temeseane de	99.—	99.50
Sortii de stat dela 1860.	100.25	100.—
Sortii de stat dela 1860.	136.75	138.—
Sortii unguresci cu premii	116.—	116.—
Sortii de regulare Tisei	112.—	112.25
Datorie de credit austriac	79.70	84.75
Datorie de stat austriacă în argint	80.35	80.25
Scriuri fonciare ale institutului „Albina“	79.25	80.—
Acești de credit austriac	100.80	100.80
Renta ung. de hârtie	87.50	86.60
Acești de bancă austro-ung.	848.—	848.—
Acești de bancă de credit ung.	308.50	308.70
Argint	5.70	6.69
Galben	9.60	9.59
Napoleon	121.15	121.20
Londra (pe poliță de trei luni)	—	—

impodobită cu tot neamul de flori, zarzavături și fructe; una din mânele sale era în călătă într-o mână de peau glacée, iar degetele celeilalte se încovoiau sub greutatea a șapte sau opt inele de aur de mărime deosebite, deasupra căroră căteva pietre nestemate rivalizau în strălucire cu razele ardetoare ale soarelui, ce pătrundeau în ciuda noastră printre crăpătură din tavanul meșteriei în care ne incutiasem.

Dumneaei — un fel de *Cucoană Cirișoaea* — ea și cum ar fi vrut cu orice preț să ne arete bogățiile în care și virise mâna își svânta cu un evantaliu de fildeș sudoarea ce pornea în brobonele dela rădăcina frunții sale pătrate și se rostogolea fucițisor și în zigzaguri de a lungul obrazului seu lătrăret și durduliu.

Me uitam în tăcere la acest chip de cocoană, și admiram ca un vizitator dintr-o galerie de tablouri seninătatea frunței acestui cap femeiesc și liniștea sufletească, ce se restrângă prete toate trăsurile obrazului seu. Dacă ar fi luat o dreptă mucenită ce își aştepta osândă de moarte cu o sublimă resemnată și liniște de cuget, incredință mai de înainte de răspălată ce i se va pregăti colo, sus în ceruri.

Boierul ce sedea largă densa era un adevărat tip al nepăsărei. Îmbrăcat într-un rând de străzile doc, și purtând pe cap — un cap pleșug și tu-

și se perdea în văzduh, răpiț de curentul ce facea săndramaua în mersul cadenal al mărțoagelor sale.

Rotogoaiele de fum aveau farmecul de a mă adânci într-o sfântă și melancolică meditație. Cu capul plecat pe piept, me găndeam la pribegieala omului pe lumea astă, și me întrebam tainic: — Ce este el, dacă nu o rotogoaie de fum de tutun? Abia ieșit pe vastă scenă a lumii, il vedî de-o-camădată învertinduse ca un orbeț în jurul familiei sale, așe că în jurul acelor afecțiuni, ce numai vatra părintească stie a zămisli; după aceea, puțin căte puțin, și cu căt înaintea în vârstă, începe a se lovi cu capul de păreți, și se lovește mereu... mereu! Atunci, una căte una iluзиunile tinereței se sdobesc cu nemilostivire de colțurile ascuțite ale decepțiunii, el devine mai puțin espansiv, mai flegmatic, se depărtează încetul cu punctul de plecarei sale întocmai ca rotocoala de fum și... într-o bună dimineață observi că dilele cele de viață dătătoare ale afecțiunilor căminului sunt departe... prea departe... pentru a putea încălzi un suflet mort, o inimă nesimțitoare și un corp ostenit!... Puțin încă și un curent purtat de o mână nevăzută îl însfoacă de ceară, și îl duce cu sine pentru a precipita în prăpăstia fără fund a nimicniciei.

Si în urmă?

În urmă, uitarea!... uitarea pentru deapurarea.
(Va urma).

Nr. 264. [651] 3-3

CONCURS.

Pentru intregirea parochiei vacante de clasa a III Richisdorf în protopresbiteratul Mediașului, se scrie concurs pe baza inaltei ordinații consistoriale ddto 15 Decembrie 1883

Nro. 4543 B.

Emolumentele sunt:

1. Casa parochială cu două încăperi, cuină și pivniță, un şopron, una sură cu două grăjduri, toate în stare bună și coperite cu tigle.

2. 5 Jugăre 1464 \square pămînt arătoriu și fenea.

3. Dela 40 familii câte o ferdelă de cucuruz sfârmit și dela 6 vîdue câte o merjă și dela 13 familii nerustici câte 2 qile de lucru.

4. Stolarele usitare în tract.

5. 4 stângini de lemn și virfurile dela aceste.

Doritorii de a ocupa această parochie, au de ași asternă petițiunile lor instruite conform dispozițiunilor Statutului organic și al regulamentului congresual, la subscrîsul oficinl protopresbiteral în termin de 30 de qile dela publicarea acestui concurs.

Mediaș 31 Decembrie 1883.

Oficiul ppertal al tractului Mediașului în conțelegeră cu comitetul parochial din Richisdorf.

Dionisiu Chendi,
admstr. ppresbiteral.

Nr. 455.

[649] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parohiei de clasa a III Costeni protopresbiteratul Solnociului, în sensul ven. ordin consistorial din 4 August Nr. 2571 B. 1883 se scrie concurs cu terminul de 30 de qile dela prima publicare.

Emolumentele sunt.

a) Folosirea porțiunii canonice a 13 jugere 306 \square pămînt arătoriu și 26 jugere 1039 \square de finăt.

b) Venitele stolare usitate dela 140 de familii, la olală acestea toat computate dau în bani un venit anuale de 250 florini v. a.

Doritorii de a competa la acest post să-și asternă petițiunile lor instruite în sensul statutului organic și al Reg. pentru parohii la acest oficiu protopresbiteral, până la terminul sus-indicat în Cupșeni.

Cupșeni în 20 Decembrie 1883.

Dela oficiul protopresbiteral gr. or. al Solnociului.

În conțelegeră cu comitetul parochial

Samuil Cupșa,
protopresbiter.

Nr. 1700: 1882 civ.

[655] 2-3

Publicații.

Spre a se decide asupra admisibilității cererii proprietarilor mai mici nobili ca actori din Leméni contra fiscului ca în et pentru

proporționarea dreptului de cărcimărit, se pună di de pertractare pe **24 Marte**, a. c la **10 ore** înainte de ameađi la fața locului în comuna **Lemény** la care se provoacă cei interesați a se infățișa cu observarea, că primul exemplarul al cererii se poate vedea la tribunalul de aici, al doilea la oficiul comunul din **Lemény**.

Des, din ședința tribunalului dela 15 Aprilie, 1882.

Demn de atenție!**EPILEPSIE**

CONVULSIUNI (sgârciuri)

SI

BOLNAVI DE NERVI.

Află ajutorul sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedea rezultatele. Tractament prin epistle, sute de indivizi vindecați.

Profesor Dr. Albert.

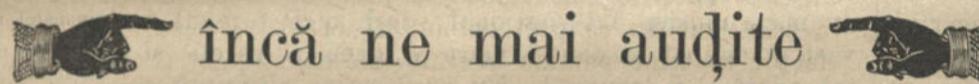
Pentru deosebitele succese din partea societății scientifice franceze distins cu medalia cea mare de aur **clasa I-mă**,

[646] 6. Place du Trône, Paris. 4-4

TELEGRAMĂ DIN PARIS.

Noi am fost recercați, de a publica aceasta telegramă pentru speciala sa însemnatate.

Societatea de comerț francesă a deschis chiar acum în **cetatea principală și reședința Viena** o Filială a articlelor sale și vine obiecte cu prețuri ne mai pomenite, în lumea comercială europeană.

și spedează atari în toate părțile de lume pentru bani trimiși înainte (solviți momentan) sau cu rambursă postală, până atunci, până când este încă oare care provisuire de obiecte aici.

Marfa constă din obiectele cele mai necesarie, lucrate mai bine, mai practice și ne mai pomenit de eftine, de cari are necondiționat lipsă ori ce economia de casă și fiecare familială, și fiind că societatea are filiale și în: **Paris, Londra, Brusela, Amsterdam, Marsilia, Lille, Kopenhaga, Varșovia, Petropole, Geneva, Zürich, Mailand și Turin**, așa dară unde cumpără mai întreagă Europa, sperăm, cum că și locuitorii monarhiei austro-ungare vor folosi această ocazie, care nu să va mai da mai mult, și vor recomanda în interesul lor propriu că se poate de mult, pentru că eftinătatea aceasta necredibilă.

a pus în uimire lumea întreagă.

Voiește cineva să aibă ceva întru adevăr bun, practic, absolut necesar și prelungă aceasta încă ceva ne mai pomenit și necredibil de eftin, atunci să folosească aceasta ocazie scumpă, care nu va mai ocire în de curs de 100 ani și să comande căt se poate de iute și de mult.

Cu stimă **Societatea de comerț francesă.****În magazine este depositat următorul număr de marfe:**

5000 de orloage de busnăriu — Cylinder din platini ce mai fină de argint, regulate pe mință, mai înainte cu 14 fl., acum numai cu 5 fl. 25 er — Un obiect foarte elegant. Cu o garanție pentru mersul acurat de 5 ani.

2325 orloage-Anker cu 15 rubine (curate) adevărate, repasate pe secundă excelent, mai înainte cu 21 fl., acum numai cu 7 fl. 25 cr. Coperișurile sunt fine. Platină de argint, gravat. Cu garanție de 5 ani.

3650 orloage remontoir de aur dublă, de tras la toartă, fără cheie, cu uvrăgiu fin regulă: de platină, recunoscut de orologiu cel mai bun și eft în lume, mai înainte cu 24 fl., acum numai cu 10 fl. 25 cr.

1400 orloage adevărate-remontoir, de argint curat și probat de 13 loji, de tras la toartă, fără cheie, cu întocmire pentru arătoriu și cu uvrăgiu adevărat de platină privilegiată, repasate pe secundă, un preț necredibil, intru adevăr ne mai pomenit d+ eftin: mai înainte cu 35 fl., acum numai cu 10 fl. 50 cr.

4200 orloage franceze de deșteptat, și ca orolonge de masă foarte elegante, toate cu aparat de făcut și găsit, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 4 fl. 80 cr., foarte ac modate pentru fie-care familie și pentru fie-care moșie.

4980 mantele de ploale americane de-Kantschuk, în toate mărimile, de o parte ca palton elegant, de altă parte cu mantea de Kantschuk, prin care nu străbate frigul și umedeala, mai înainte cu 18 fl., acum numai cu 9 fl. 80 cr. Vestimentul cel mai pratic și mai eftin: o căciulă (coif) ele gantă tot la acest vestiment: cu 1 fl.

6500 dusine de uinelte de mâncare de argint de Britania. Marfa cea mai bună și mai grea adevărat engleză. Singurul și unicul fabricat în lume, care și după o folosire de 30 de ani ramane așa de alb ca argintul curat de 13 loji, mai înainte o dusine cu 12 fl. acum 12 bucată la olală numai 3 fl. 25 cr. Toate uineltele de mâncare anunțate de alte firme sunt numai imitări.

1500 dusine de linguri de mâncat de argint de Britania, de cel mai greu fel (calitate), cari ramân totdeauna albe. Aceste linguri nu se pot deosebi de lingurile de argint cu at de 13 loji. Mai înainte cu 8 fl., acum numai cu 2 fl. 50 cr. Toate 12 linguri de mâncare; 12 linguri de ca-

fea însă, mai înainte cu 4 fl., acum cu 1 fl. 20 cr. Cu deosebire de r-comandat.

2000 de linguri mari de scos supă de argint de Britania, fabricat cel mai greu și mai solid, indreptat absolut necesar pentru casă, familiile, călătorii și îmbrăcămintele, bucate numai 7 fl., cari ramân totdeauna albe, mai înainte cu 5 fl., acum numai cu 1 fl. Linguri mari de lăptă mai înainte cu 3 fl. acum numai cu 50 cr.

2180 dusine de tase englezesti de Britania, îmbrăcămate foarte fin, mari o bucată numai cu 1 fl. 75 cr. la olală. Important pentru ospătării, cafenele și privații.

5000 pănze de casă — de Rumburg sau de Sternberg, de 30 de coji, iesetura cea mai bună și mai necesară pentru fie-care familie, bucate numai 7 fl. Mai înainte a costat de 5 ori atâtă.

3900 pânză de casă — de Rumburg sau de Sternberg, de 30 de coji, iesetura cea mai bună și mai necesară pentru fie-care familie, bucate numai 7 fl. Mai înainte cu 50 cr. 4.50, la 50 fl. 5.40. Cu stimă Societatea de comerț francesă.

8000 covoară (coperiș) de pat — Canevas, garantate de spălat, de 25 coji, în culoare brunetă, albastă, violetă, toate cu vergi cu fl. 5.40, învergătoare roșu cu fl. 6.40.

5450 garnitură de masă, constituită din 12 serviete de Damast și din o față de masă mare de Damast, total cu îmbrăcămintea de flori pomposă, mai înainte cu prețul de 7 fl. acum numai total la olală numai cu fl. 4.85, intru adevăr necesari pentru fie-care casă.

10000 dusine de batiste (năfrâmi de buzunar) francozesci cu margini colorate, cari nu și perd coloarea, toate tivite, o dusină numai cu fl. 1.50.

6000 dusine de batiste de mătăsă, din mătăsă cea mai fină și mai grea de Lyon, fie care bucată de altă coloare, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu dusina cu fl. 3.95. Să pot folosi și ca năfrâmi de grumăzi.

2450 dusine de ciorapi (colțuni) de mătăsă americani, comodă d+ purtat, și sub ciorapi de iarnă, singurătoare de sudori, mai înainte te fl. 8, acum toate 12 prechile la olală numai fl. 2.90, nec sări pentru fie care casă.

1400 dusine de ciorapi de mătăsă americană, sănătoșate de purtat, de oare ce recoresc plăcut picioare și suge în un mod plăcut sudorile, mai înainte cu 12 fl. 12 părechi, acum 3 părechi numai cu fl. 1.20. Ne mai pomenit.

8000 de pipe din spuma cea mai fină, cu arami (verigi) pomposă de argint de China curat, bucate numai cu 1 fl. 95, necesare pentru fie-care fumată.

1100 sugarete de spumă, de spumă curată și fină cu îmbrăcămintă adăpostibile florentine și cu mamea de succin în Etui de catifea fină, mai înainte cu 8 fl. acum numai cu 1 fl. 50 cr., până când singur Etu-l este atât de bun. Foarte interesant pentru fie-care fumată.

2000 inele cu briliante. Imitație Fabrica cel mai nobil și mai amăgitoru în splendoarea lui.

ciul) cea mai pomposă și necredibilă, puse în aur dublă, mai înainte cu 10 fl. acum numai cu 3 fl., toate în Etui foarte fin de catifea.

2000 de părechi de cercei cu briliante. Imitație. Puse (petre) în argint curat de 18 loji, în 2 bumbuțe, cari nu-i pot deosebi nici un aurar din lume de cei adevărați, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu părechia, în Etui fin de catifea cu 2 fl. 50.

1600 medailoane cu briliante. Imitație din aur dublă, provăduță cu imitațiunile cele mai frumoase de briliante, cari nu se pot deosebi de aurul curat. Mai înainte cu 9 fl. acum numai cu 3 fl. 50. Un obiect pompos.

1200 braslete cu briliante, chiar ca cele adevărate, nici un aurar din lume nu le poate deosebi de cele adevărate, cu imitațiunile de briliante, mai înainte cu 16 fl. acum numai cu 3 fl. O minune în lucruri de pefioare.

1750 broșuri cu briliante. Imitație în margini foarte fine de imitațiuni de argint provăduță en mai mult de 20 de petri prețioase imitate, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 2 fl. 50.

5000 lanturi de orloage de aur foarte fin imitat, lanț dublu, care nu se poate deosebi de cele adevărate, în fasonul cel mai fin de aur, bucate numai 2 fl. 50.

5000 cămașă de mătăsă — Finish, fabricat saxon, de tot folosită pentru încălțare recelei, b. cată numai 1 fl. 50, o tăbăncă absolută pentru bărbăți și doamne.

5000 corsete cu rețea și cu lână, fabricat american. Un obiect de trebuință absolută pentru fiecare om. Scut contra recelei, numai cu 1 fl. 50. Excelente pentru bărbăți și doamne.

5000 corsete de lână lucrate cu artă, fabricat englezesc, necesare pentru bărbăți, doamne și copii bucata cu 1 fl. 50.

5000 ismene de lână lucrate cu artă, fabricat francez, o trebuință absolută pentru bărbăți și doamne, garanție contra recelei, foarte elegante, bucata cu 1 fl. 50.

5000 pachete de Himalaya, fabricat american, necesare pentru bărbăți și doamne, se poartă pe corpul gol sau prete cămașă, în timpuri reci și umede, bucata cu 1 fl. 50.

Ca document al solidității celei mai stricte se primesc fie-care obiect, care nu convine, îndrăptă, și paralele se reintorc, fie-care comandă este așa dară fără risico. Comandele se efectuează, fiind că se fac cu rambursă postală, sau că se trimite suma mai înainte, chiar așa de conștiințios, ca și când respectivul ar fi de față în persoană.

[654] 2-2

Adresa unde sunt de a se face toate comandele: **A. Fraiss**, Hauptdepot internationaler Fabricate, II. Bezirk, obere Donaustrasse Nr. 107, WIEN.